

Landbúnaðarkerfi Bretlands eftir Brexit

Torfi Jóhannesson

Seniorrádgiver Landbrug og skovbrug
Nordisk Ministerråd

Hvað þýðir Brexit fyrir breska bændur?

- Tollfrelsi en sem „þriðja ríki“ þurfa þeir að uppfylla ýmis skilyrði og vottorð til að mega flytja vörur til ESB
- Frelsi til að gera fríverslunarsamninga við önnur stór markaðssvæði á eigin forsendum.
- Frelsi til að velja, hvor þeir keyri áfram stuðningskerfi ESB (CAP) eða hvor þeir hanni sitt eigið kerfi

Engir tollar en aukin skriffinnska

- *"..each Export Health Certificate (EHC) needed 12 stamps for the English, Dutch and French versions required in duplicate. Therefore, for a 15 tonne load, the vet had to stamp paperwork 72 times. There is no electronic option at present – all EHCs have to be in hard copy..."*
- *"...caught at Calais for 20 hours undergoing vet checks and then rejected upon finally reaching its destination in Germany because of the delay..."*
- *"..Why are 30% of all UK consignments to the EU are being checked? ..."*
- Eftirlit, leyfi og skriffinnska er talin jafngilda 5-8% álagi á búfjárafurðir og 2-5% álagi á korn og grænmeti. Þetta muni á enda hjá bændum.

Additional paperwork is causing major delays for UK meat processors

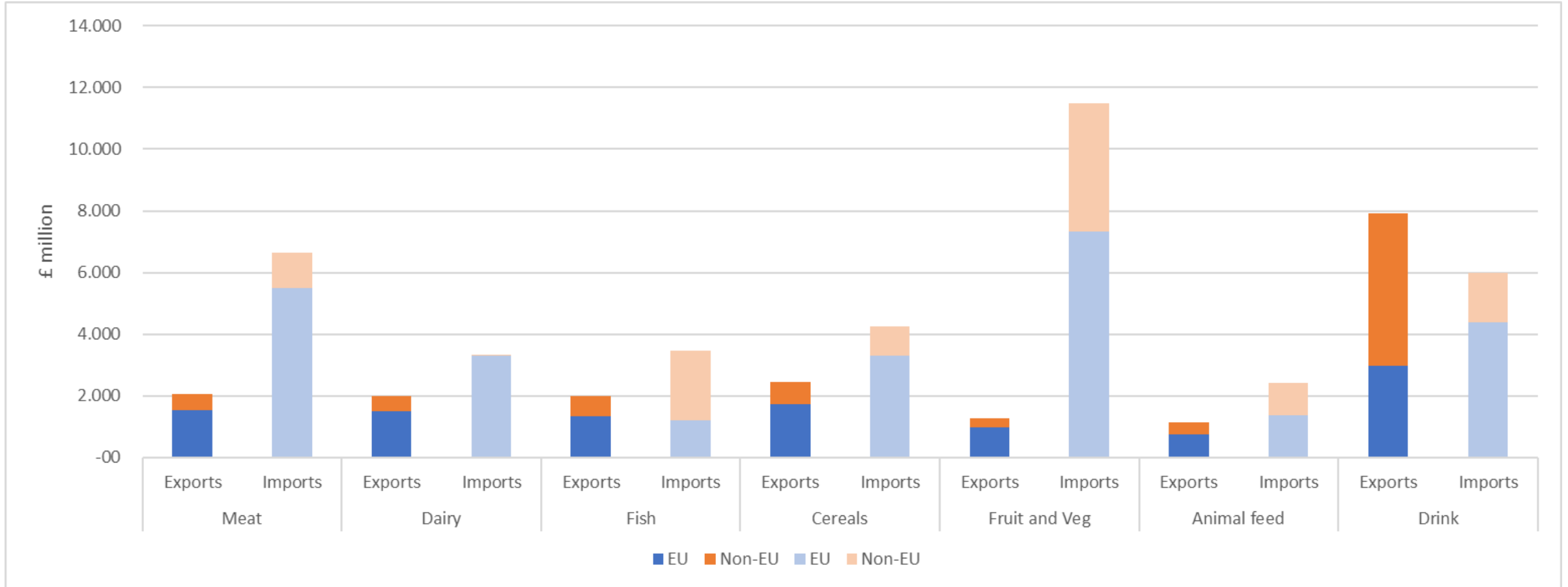

ESB og Bretland eru nátengd

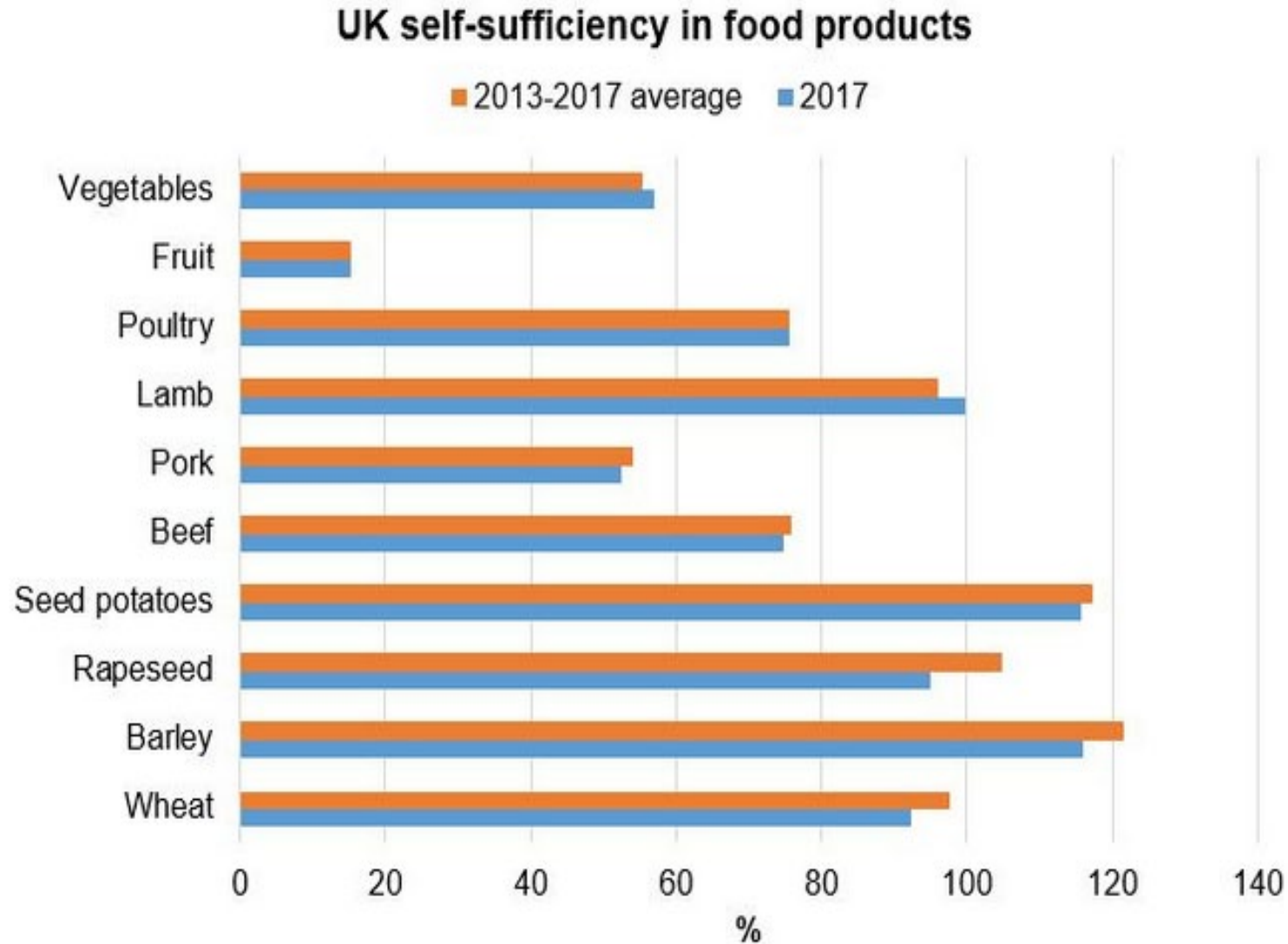
- 60% af útflutningi landbúnaðarvara frá Bretlandi fer til ESB
- 70% af innflutningi landbúnaðarvara til Bretlands kemur frá ESB
- Lambakjöt:
  - Framleiðsla á pari við neyslu
  - Innfl. og útfl. um 30% af framleiðslu)
  - 90-95% af útfl. til ESB
  - Miklar sveiflur milli ára og árstíða

Bretland er nettóinnflytjandi matvæla

Bretar
framleiða
60-70%
þeim
matvælum
sem þeir
neyta

Source: Defra, IHS Maritime & Trade - Global Trade Atlas®/HMRC, AHDB

Fríverslunarsamningar

- Gildandi samningar ESB hafa verið tryggðir
- Nýjir samningar væntanlegir við lönd á borð við Ástralíu, NZ, USA, Japan, Kína, Indland...
- Óljóst hvaða áhrif þessir samningar munu hafa á framleiðendur í UK.
  - Samkeppni á innanlandsmarkaði mun aukast
  - Ástralía, USA og NZ eru mikil útflutningsríki
  - Pólitískt samband við Kína er brothætt
  - Indland verndar sinn landbúnað mjög vel
  - ... ..
  - En það eru tækifæri til staðar.
  - Breskar vörur hafa sterka ímynd

Frá CAP til Post-Brexit

- Bretar ætla að hætta beingreiðslum og í staðinn greiða (nær) allan ríkisstuðning út á verndun umhverfis
- *There will be more trees, meadows and wetlands - and fewer sheep and cows as controversial EU farm subsidies are phased out.*

Frá CAP til Post-Brexit

- Hektaragreiðslur CAP eru staðnað kerfi, sem byggir á löngu liðnum viðmiðunarárum.
- Brengla verðmat á landi
- Torvelda nýliun
- Draga úr samkeppnishæfi
- Beina almannafé í vasa ofurríkra landeigenda

BBC Sign in Home News Sport Reel Worklife Trav

NEWS

Home Coronavirus Video World UK Business Tech Science Stories Entertainment & Arts Health

Politics Parliaments Brexit Election 2019

Farm subsidies: Payment to billionaire prince sparks anger

By Roger Harrabin
BBC environment analyst

© 29 September 2016

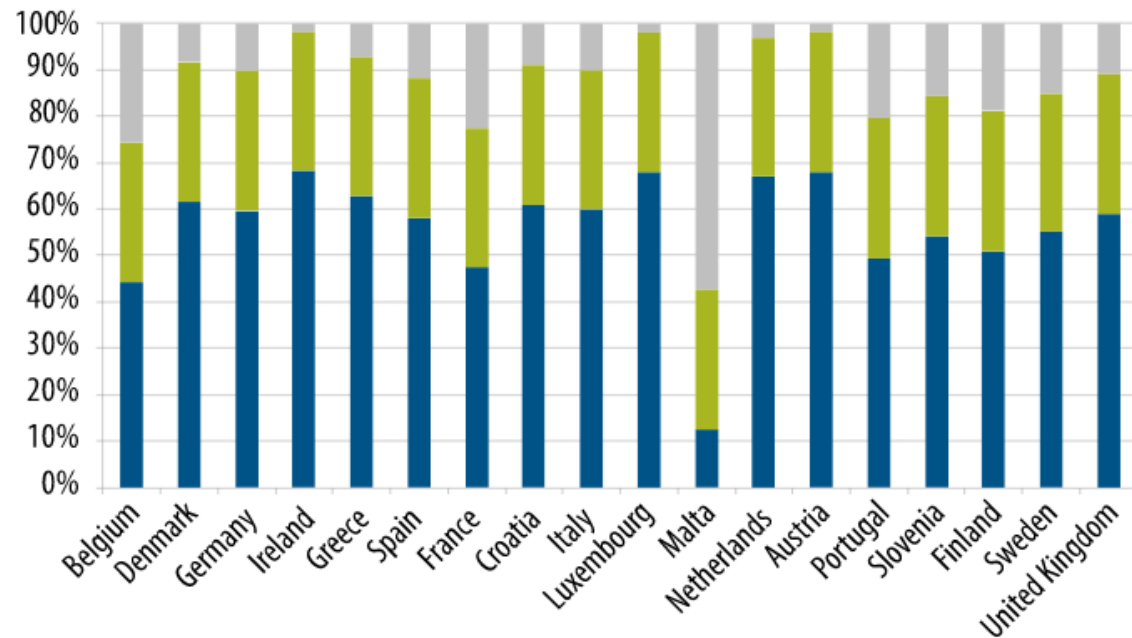
Taxpayers are paying more than £400,000 a year to subsidise a farm where a billionaire Saudi prince breeds racehorses.

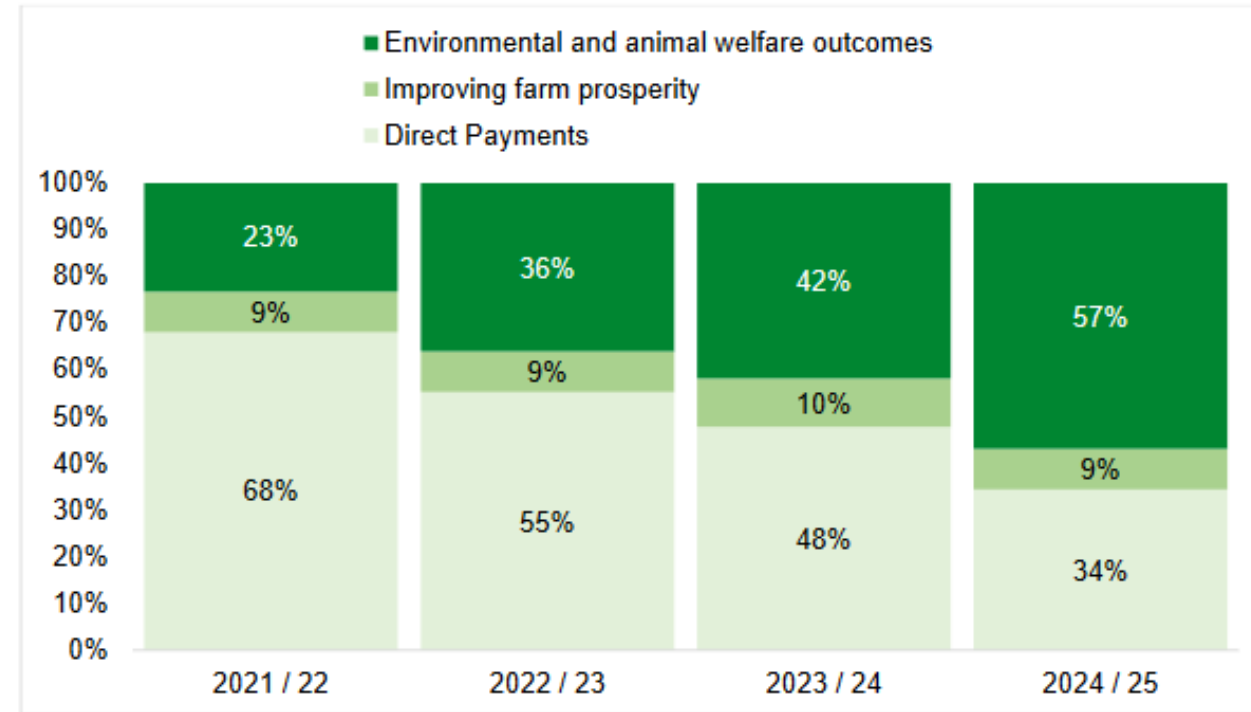
CAP í hnotskurn

- Basic Payment Scheme = Hektaragreiðslur
- Margskonar umhverfisgreiðslur, sniðnar að óskum hvers lands.

Share of BPS support in EU direct payments per Member State in 2015

Source: European Court of Auditors.

Nýtt stuðningskerfi í Bretlandi

- Grunnforsendan er að allmannafé skuli renna til að styðja við almannahagsmuni
- Horfið frá almennum framfærslustuðningi
- Beingreiðslur fasast út fram til 2028 og þá eiga allir bændur að geta:
  - stundað sjálfbæra framleiðslu án þess að þurfa að reiða sig á niðurgreiðslur
  - nálgast ríkisstuðning til að vinna að bæta umhverfi og dýravelferð ásamt sértækum stuðningi til að auka framleiðni og bæta sjálfbærni.

Hversu mikilvægar eru hektaragreiðslurnar?

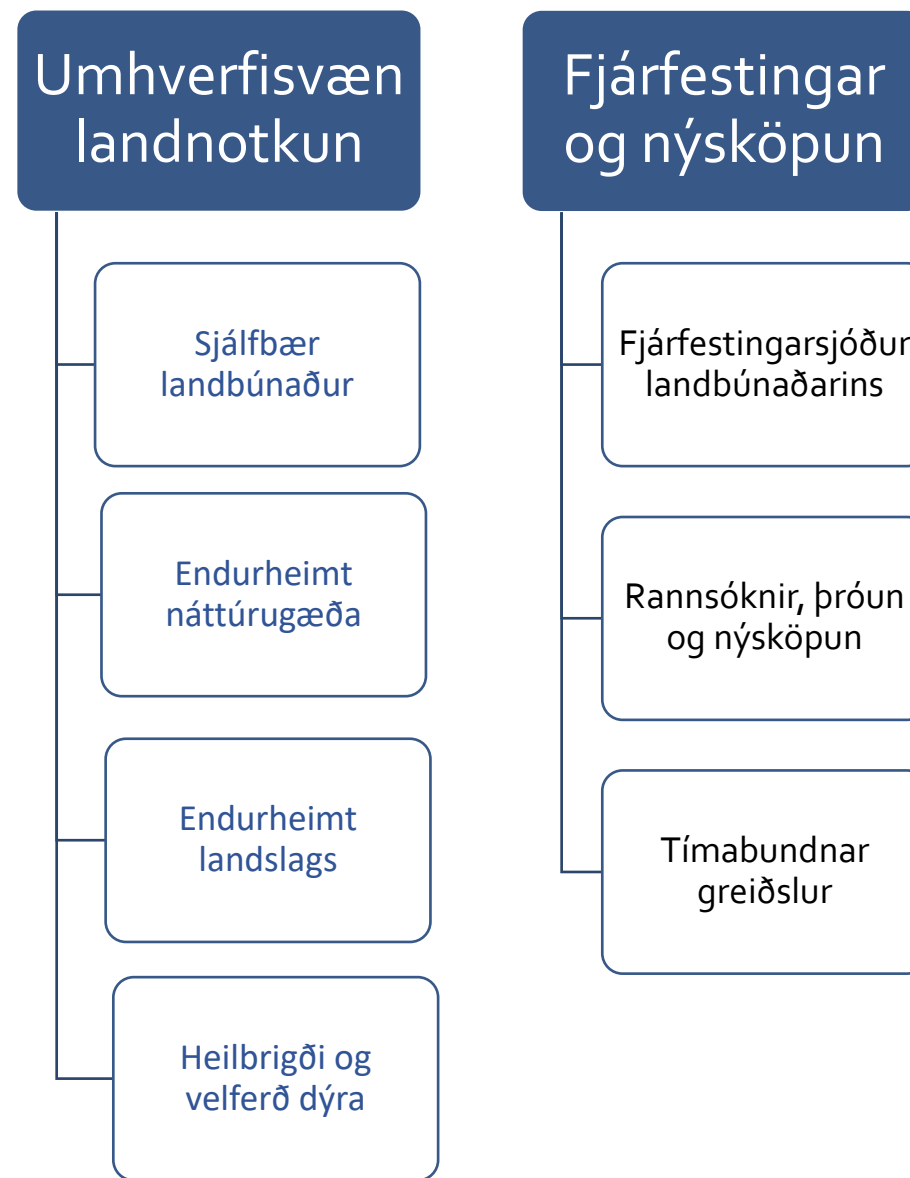
Hjá meðalframleiðandanum standa þær under **55% af hagnaði búsins** (fyrir laun, afskriftir og vexti)

Hjá bændum í beitarbúskap er staðan mun verri, þar sem hektaragreiðslur nema **130-150% af hagnaði bús.**

Nýtt stuðningskerfi

Environmental Land Management ELM

Umhverfisvæn landnotkun

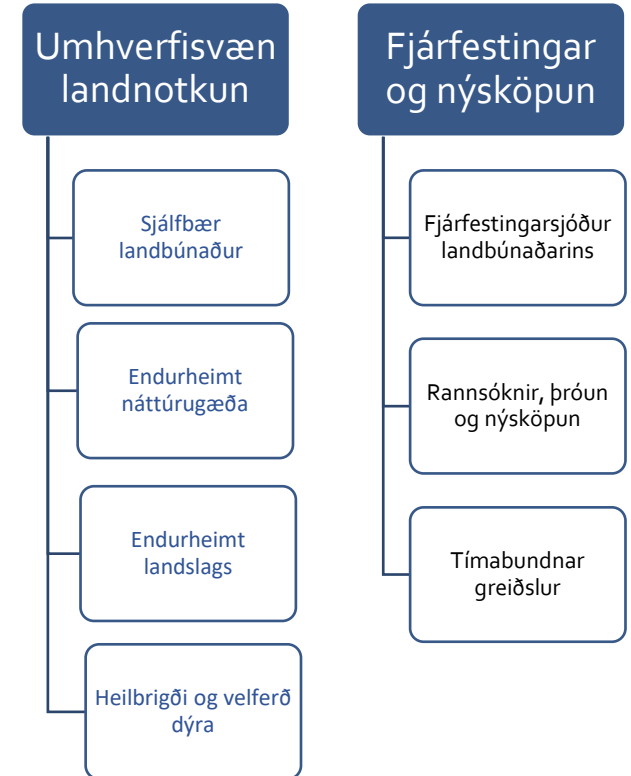
Environmental Land Management (ELM)

1. Sjálfbær landbúnaður.

Ætlað að styðja við sjálfbæra framleiðsluhætti, ss.:

- verndun jarðvegs
- verndun grunnvatns
- lágmörkun á notkun eiturefna / plöntuvarnarefna
- plöntun trjáa eða skjólbelta,
- flóðavarnir
- bæta búsvæði villtra dýra/plantna
- endurheimt votlendis
- mögulega líka fyrir CO₂ bindingu

- Opið öllum bændum – auðvelt að sækja um stuðning

Umhverfisvæn landnotkun

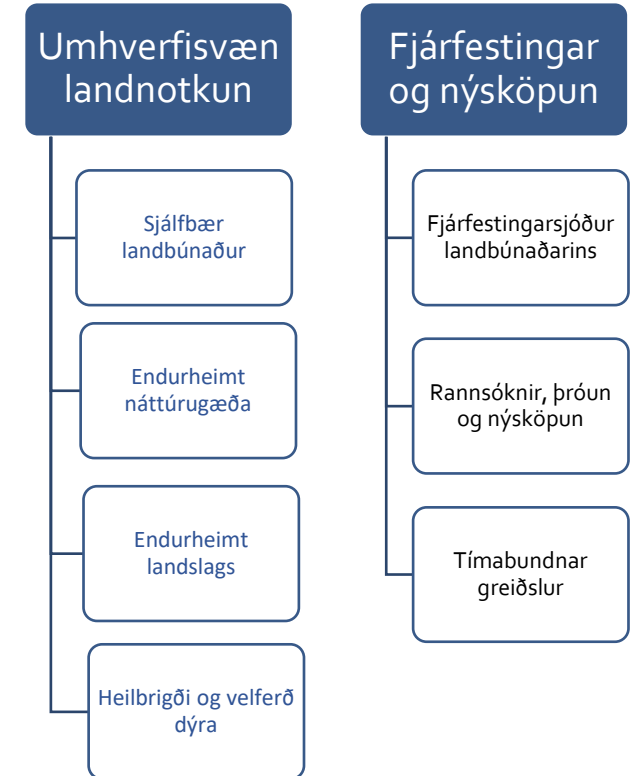
Environmental Land Management (ELM)

2. Endurheimt náttúrugæða

Ætlað að endurheimta náttúru, bæði innan og utan landbúnaðarlands.

- búa til, viðhalda og endurheimta búsvæði á borð við trjálendi, votlendi, ár/vötn, mólendi (peatland/heathland), fjölbreytt graslendi, strandlendi
- tengja saman einangruð náttúrusvæði í stærri heildir
- náttúrulegar flóðavarnir
- viðhald og stuðningur við stofna dýra/plantna
- efla og bæta aðgengi, fræðsla um náttúru
- fjölbreytt jarðfræði og menningarmynjar

- Opið öllum bændum að hluta, en að hluta til samkeppnissjóðir.

Umhverfisvæn landnotkun

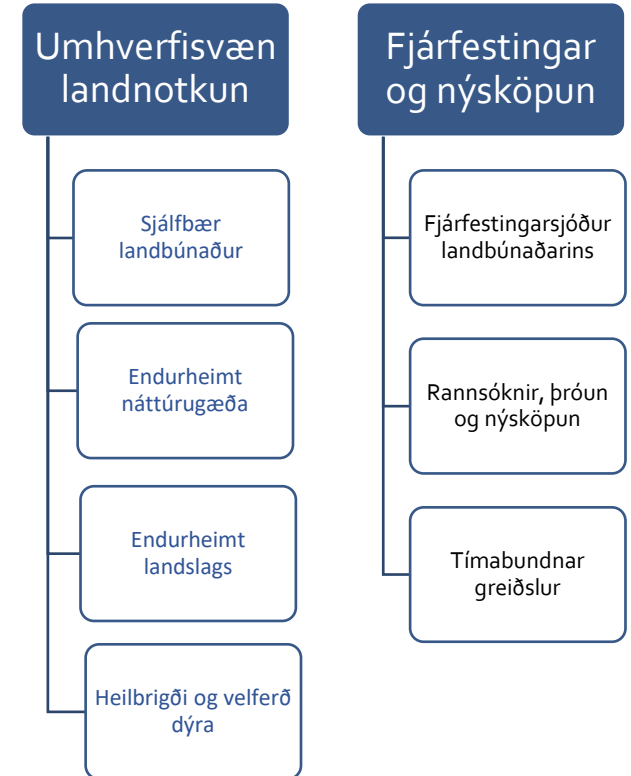
Environmental Land Management (ELM)

3. Endurheimt landslags.

Ætlað að styðja við grundvallarbreytingar á landi og landnotkun til að skapa umtalsverðar umbætur, endurheimta ósnert/villt landslag og styðja við markmið stjórnvalda um að árið 2030 verði 30% af öllu landi í UK undir einhverskonar náttúruvernd.

- Langtímaverkefni
- Skógrækt (ekki framleiðsluskógar)
- Endurheimt votlenda eða strandsvæða
- Endurheimt vistkerfa

- Samkeppnissjóður.

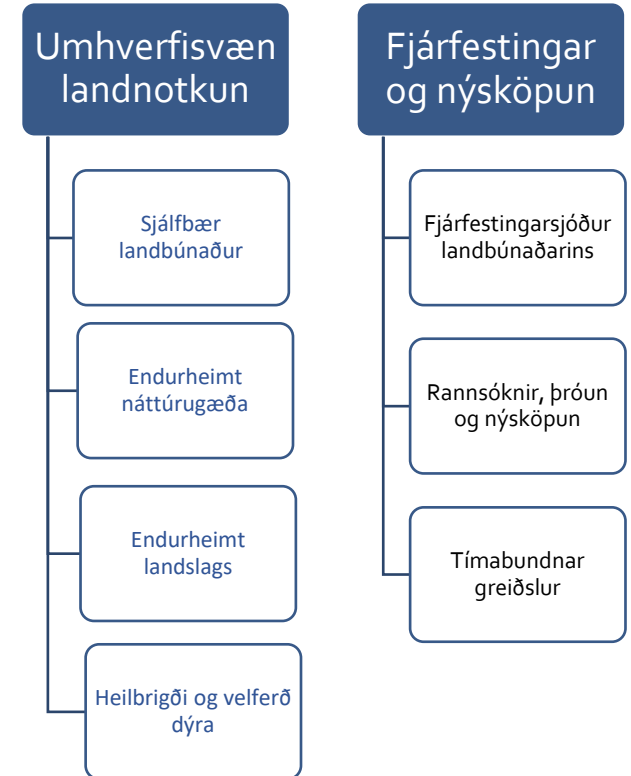
Umhverfisvæn landnotkun

Environmental Land Management (ELM)

4. Heilbrigði og velferð dýra.

Ætlað að stuðla að betra heilbrigði og velferð búfjár.

- Almennar aðgerðir gegn smitsjúkdómum á borð við BVD, lömunarveiki, júgurbólgu, lungaveiki ofl.
  - Aðgerðir gegn fjölónæmum bakteríum
  - Sérstækur stuðningur til að bæta velferð (betri stíur, gúmmí á gólf ...)
  - Margt óljóst um einstök atriði
- Sambland af samkeppnissjóði og fjárfestingarstuðningi og almennum aðgerðum.

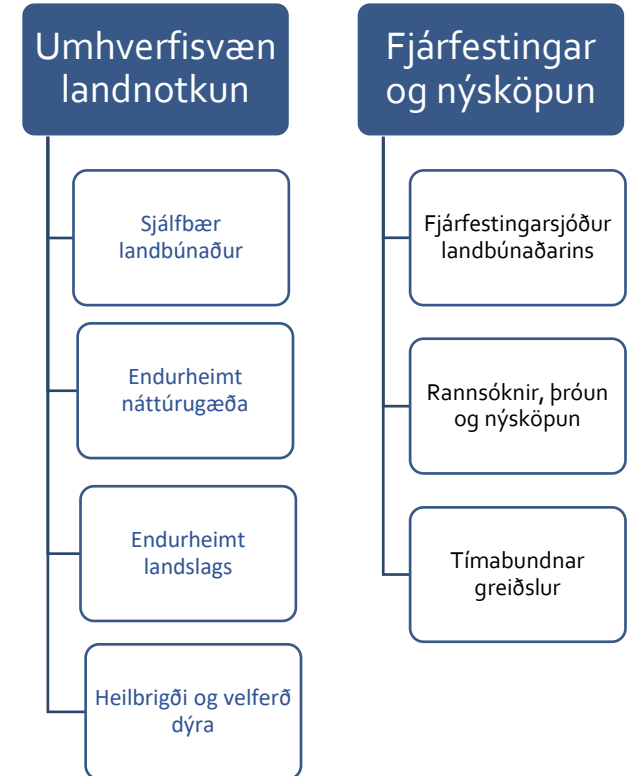

Fjárfestingar og nýsköpun

Á aðlögunartímanum (og mögulega lengur) munu bændur eiga kost á beinum fjárfestingarstuðningi, til að bæta framleiðni, svo þeir geti staðið á eigin fótum án beingreiðslna.

1. Kaup á tækjum og búnaði: Einfaldar umsóknir – styrkir til kaupa á tilteknum tækjum eða búnaði.
2. Búháttabreytingar: Stuðningur til sértækra breytinga á búskaparháttum, sem einnig stuðla að umhverfisvænni búskap.

Fjárfestingarstuðningur: Dæmi um verkefni

- Vegir og girðingar
- Vatnsveitur á lögbýlum
- Tækni til nákvæmnislandbúnaður (precision agriculture) - fleiri flokkar.
- Róbótar og sjálfvirk tækni
- Tækni til að bæta heilbrigði dýra
- Sérhæfð tækni til skógarvinnu
- Tæki og tækni til að geyma, flokka og fullvinna vörur

- Margskonar ódýr tæki og búnaður

	13,871		Visual image analysis of cow body condition score	Camera based system with
SG20	306	Badger proof feed troughs	Cattle feed trough that is making contact with feed	
SG21	110	Badger proof lick holders	Cattle mineral/supplement with the mineral/supplement Cost is per holder.	
SG22	1,286	Rotating cow brush	A purpose built swinging	
R2-SG64	964	Swinging brushes for goats and calves	A purpose built swinging including calves and goats	
SG23	6,843	Auto cattle weighing equipment	Standalone equipment with Purchased as a whole with This comprises of a weighing	
R2-SG65	490	Calving gate	A calving gate that incorporates adjustable full length height panels within the swinging calves or milking.	
SG24	7,033	Calf milk pasteuriser and dispenser	Mobile milk pasteuriser with temperature monitoring and fully mobile. With a during dispensing and air	
SG25	8,116	Auto calf feeder with washing facility	Programmable milk feed calf is not drinking or drinking each feeding. Capable of station.	
SG26	2,179	Additional feed station	Purchase of an additional capable of feeding 40 calves	
R2-SG66	1,466	EID panel reader for cattle	Static race reader, with a To be eligible under this item are not eligible under this item	

SG43	4,506	Flow rate monitoring of slurry	An electronic device to measure and record application of slurry. The system purchased must include flow rate meter and in-cab display/controller. The system purchased must be able to be linked to GPS provide an accurate electronic record of slurry application by volume to specific field areas.
SG44	22,500	Measuring nitrogen levels in crops using light reflectance	Tractor mounted sensor to determine the nitrogen status of the crop using light reflectance to enable time variable rate Nitrogen fertiliser application. The system must include sensor and linkage to the variable control on the fertiliser spreader to enable automatic control of the application rate of nitrogen fertiliser
SG54	24,000	Direct drill 3m	Direct drill for precision drilling of arable and cover crops, using either tines or discs to produce the seeding slot. To be eligible the drill must have a minimum drilling width of 2.9m, must have no cultivation or soil preparation equipment in front of the seeding slot mechanism and the seed must be placed in the seeding slot. The drill must be able to drill through a fully established growing cover crop of at least 15cm in height. The following are not eligible; Cultivators with over-seeders or broadcasters, minimum till drills, strip till drills, grassland over-seeders and grassland broadcasters.
R2-SG78	4,880	Cover crop roller 3m	Front tractor mounted roller system to terminate and or bruise cover crops ahead of direct drill. Minimum 3m width.
R2-SG79	10,850	Cover crop roller 6m	Front tractor mounted roller system to terminate and or bruise cover crops ahead of direct drill. Minimum 6m width.
R2-SG81	1,557	Chlorophyll meter	Hand held device to instantly measure and log chlorophyll content of individual plant leaves to assist in detecting yield-limiting deficiencies or costly over fertilising.
R2-SG82	6,121	Fruit ripeness spectrometers	Hand held device for use in orchards to determine produce quality and harvest timing. Uses Near Infrared (NIR) to determine and measure Dry Matter (DM), total soluble solids, titratable acidity, and colour to determine ripeness.
R2-SG83	11,940	Mobile vertical frost fans for vineyards and horticulture	Selective Inverted Sink (SIS) fans for use in vineyards and on stone and soft fruit farms to prevent frost damage. The vertical axis fans must be mobile. Horizontal, tower or permanently sited fans are not eligible.

Rannsóknir, þróun og nýsköpun

- Þrjú flokkar þróunarverkefna sem allir byggja á:
  - samkeppni um bestu verkefni
  - samstarfi bænda, fyrirtækja og rannsóknaraðila
- Stór langtímaverkefni
- Styttri innleiðingarverkefni

Tímabundin stuðningskerfi

- Nýliðagreiðslur
- Úreldingargreiðslur
- Mykjumeðhöndlun
- Aðlögunargreiðslur
- Endurmenntun

Helstu stuðningskerfi

Stuðningsform	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26	2026/27	2027/28
Grænar greiðslur ESB							
Heilbrigð tré (tilraunaverkefni)							Óákveðið um framhald
ELM – Sjálfbær landbúnaður							
ELM - Endurheimt náttúrugæða							
ELM - Endurheimt landslags							
Búskapur á vernduðum svæðum							
Heilbrigði og velferð dýra							
Fjárfestingarstuðningur							Óákveðið frh.
Rannsóknir, þróun og nýsköpun							
Mykjumeðhöndlun – fjárfestingarstuðningur							
Aðlögunastuðningur							
Nýliðastuðningur							Óákveðið um framhald
Hektaragreiðslur							Hektaragreiðslur fasast út
Eingreiðsla							
Aftenging							

Will Brexit make or break UK farming?

- Stærstu breytingar á landbúnaðarstefnunni og rekstrarumhverfi bænda í marga áratugi
- Umtalsverðar breytingar, sem munu valda straumhvörfum í þróun landbúnaðarins
- Fyrirsjáanlega munu mörg minni bú, sérstaklega í sauðfjár og nautgripaframleiðslu, hætta rekstri
- Einnig nær öruggt að framleiðni og samkeppnishæfni landbúnaðarins mun eflast.
- Líklegt að breytingarnar muni verða fyrirmynd sambærilegra breytinga í mörgum öðrum ríkjum

Torfi Jóhannesson

Seniorrådgiver

torjoh@Norden.org

www.Norden.org/bioeconomy

www.bsrbioeconomy.net

norden.org

Takk fyrir

